

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: „Hrvatska i dalje ima jednu od najvećih inflacija u eurozoni”

Datum objave članka: 01.07.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal): https://www.tportal.hr/biznis/clanak/hrvatska-i-dalje-ima-jednu-od-najvecih-inflacija-u-eurozoni-20250701?meta_refresh=1

Ime i prezime studenta: Tin Bubnić

Ime i prezime mentora/ice: Doc. dr. sc. Stella Suljić Nikolaj

1. Kratki opis članka

Članak “Hrvatska i dalje ima jednu od najvećih inflacija u eurozoni” internetskog portala “Tportal” analizira kretanja inflacije u Republici Hrvatskoj te istu uspoređuje s ostalim zemljama eurozone. Autor teksta koristi podatke Državnog zavoda za statistiku i Eurostata, odnosno inflaciju objašnjava indeksom potrošačkih cijena (CPI) te harmoniziranom indeksom potrošačkih cijena (HIPC). Istaknuto je kako je inflacija u lipnju 2025. doživjela povećanje od 0,2 postotna boda u odnosu na prošli mjesec te dosegla 3,7 % što je najviša razina od veljače iste godine. Rast inflacije objašnjava putem određenih komponenata indeksa poput usluge, hranu, piće, duhan i energiju. Korištenjem HIPC autor ističe kako je inflacija u RH u lipnju iznosila 4,4 % što ju svrstava u jednu od zemalja eurozone s najvišom stopom inflacije nakon Estonije (5,2 %) i Slovačke (4,6 %). Osim toga, u tekstu se navodi kako je na razini eurozone, inflacija u lipnju iznosila 2,0 %, u usporedbi s 1,9 % u svibnju.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

Prva tvrdnja koja se odnosi na kvantitativan podatak o porastu inflacije s 3,5 % zabilježenih u svibnju na 3,7 % u lipnju 2025. je točna, budući da navedeni podatak potvrđuje i Hrvatska narodna banka (HNB) u svom komentaru o kretanju inflacije za lipanj 2025. Nacionalni indeks potrošačkih cijena povećao se za 0,2 postotna boda te svjedoči porastu inflacije drugi uzastopni mjesec.

Druga tvrdnja u članku je točna. Ona vjerodostojno prenosi podatke Državnog zavoda za statistiku. Godišnja promjena inflacije u lipnju 2025. u odnosu na lipanj 2024. (+3,7 %) je točna, kao i mjesečna u odnosu na svibanj 2025. (+0,3 %). Navedeno se odnosi na prvu procjenu DZS-a o promjeni cijena dobara i usluga za osobnu potrošnju koje su mjerene indeksom potrošačkih cijena.

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Sljedeća je tvrdnja djelomično točna. Inflacija je doista porasla u svibnju i lipnju, odnosno inflacija raste drugi mjesec za redom na godišnjoj razini. Tvrdnja o „najvišoj razini od veljače” nije moguće smatrati potpuno vjerodostojnom jer konkretni podaci nisu eksplicitno navedeni u članku Tportala.

Četvrta konstatacija kako su cijene usluga u razdoblju od godine dana zabilježile rast od 6,7 %, cijene hrane, pića i duhana za 5,2 %, a cijene energije za 3,0 % odgovara službenim podacima Državnog zavoda za statistiku. Navedeno je kako su cijene industrijskih neprehrambenih proizvoda bez energije pale su za 0,4 %, što se također može smatrati točnim. Ova tvrdnja je u potpunosti točna i dosljedna službenim statistikama.

Naredna tvrdnja autora o porastu cijena usluga za 1,0 %, hrane, pića, duhana, te energije, za 0,3 posto je u skladu s relevantnim izvorima. Isto tako, navod kako su cijene industrijskih neprehrambenih proizvoda bez energije u prosjeku doživjele pad od 0,7 % je istinit te odgovara procjeni Državnog zavoda za statistiku.

Šesta tvrdnja je u potpunosti točna i identična podacima koji su dostupni na stranicama Državnog zavoda za statistiku. Cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju, koje su mjerene harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena zabilježile su rast od 4,4 % na godišnjoj razini, u lipnju 2025. godine u usporedbi s lipnjem 2024., te rast od 0,8 % na mjesečnoj razini, u odnosu na svibanj 2025. godine.

Sedma tvrdnja navodi kako je RH jedna od zemalja u eurozoni koje imaju najvišu inflaciju. Autor teksta napominje kako su zemlje s većom inflacijom od hrvatske samo Estonija koja je imala inflaciju 5,2 % te Slovačka s 4,6 %. Važno je napomenuti kako određene zemlje članice EU (Mađarska, Rumunjska) također imaju višu inflaciju, no one nisu u eurozoni.

Posljednja tvrdnja je također u potpunosti točna i jednaka podacima koje je moguće pronaći na službenim stranicama Eurostata u izvješću „*Annual inflation up to 2.0% in the euro area – June 2025*” objavljenom datuma 1. Srpnja 2025. Navodi se kako je godišnja stopa inflacije u eurozoni u lipnju 2025. iznosila 2,0 %, što predstavlja porast u odnosu na svibanjsku stopu od 1,9 %.

Tablica 1. Provjera tvrdnji iz članka “Hrvatska i dalje ima jednu od najvećih inflacija u eurozoni”

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Inflacija, mjerena potrošačkim cijenama, u Hrvatskoj je u lipnju porasla drugi mjesec zaredom, na 3,7 posto, s 3,5 posto mjesec dana ranije, pokazuje prva procjena Državnog zavoda za statistiku, objavljena u utorak	Točno	HNB u svom komentaru navodi kako je inflacija (nacionalni IPC) porasla sa 3,5 % u svibnju na 3,7 % u lipnju (Hrvatska narodna banka, 2025, https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-lipnju-2025).
2	Prema prvoj procjeni DZS-a, cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u lipnju su u odnosu na isti lanjski mjesec u prosjeku bile veće za 3,7 posto, dok su na mjesečnoj razini porasle za 0,3 posto.	Točno	Tvrdnja odgovara prvoj procjeni DZS-a prema kojoj su cijene dobara i usluga u lipnju 2025. bile više za 3,7 % na godišnjoj i 0,3 % na mjesečnoj razini (DZS, 2025, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97175).
3	To je drugi mjesec zaredom kako inflacija raste na godišnjoj razini, pa je dosegla najvišu razinu od veljače.	Djelomično točno	Podaci za veljaču nisu konkretno navedeni što otežava provjeru vjerodostojnosti napisanog (Hrvatska narodna banka, 2025, https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-lipnju-2025).
4	Promatrano prema glavnim komponentama indeksa, u lipnju su cijene usluga na godišnjoj razini porasle za 6,7 posto, a hrane, pića i duhana za 5,2 posto. Cijene energije porasle su za 3 posto, dok su cijene industrijskih neprehrambenih proizvoda bez energije skliznule za 0,4 posto.	Točno	Prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku za lipanj 2025. tvrdnja je potvrđena prema dostupnim podacima i utemeljena (DZS, 2025, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97175).
5	Na mjesečnoj su razini, pak, cijene usluga porasle za 1,0 posto, a hrane, pića i duhana, kao i energije, za 0,3 posto. Cijene industrijskih neprehrambenih proizvoda bez energije u prosjeku su pale za 0,7 posto.	Točno	Tvrdnja je potvrđena prema prvoj procjeni DZS-a za lipanj 2025 (DZS, 2025, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97175).
6	Cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju, mjerene harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC), koje omogućuju usporedbu stopa inflacije među članicama eurozone i EU-a, prema prvoj su procjeni u lipnju na godišnjoj razini porasle za 4,4 posto, dok su na mjesečnoj razini ojačale 0,8 posto.	Točno	DZS u službenim procjenama zorno prikazuje kako su cijene mjerene HIPC-om u lipnju 2025. u odnosu na lipanj 2024. više za 4,4 %, a u odnosu na svibanj 2025. više za 0,8 % (DZS, 2025, https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97175).

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

7	Hrvatska tako ostaje u skupini zemalja eurozone s najvišom inflacijom na godišnjoj razini. Veću stopu od Hrvatske u lipnju su imale samo Estonija (5,2 posto) i Slovačka (4,6 posto).	Točno	Tvrdnja da su samo Estonija (5,2 %) i Slovačka (4,6 %) imale višu stopu od Hrvatske podudara se s Eurostatovim podacima (2025, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17072025-ap).
8	Na razini eurozone, godišnja stopa inflacije iznosila je u lipnju 2 %, dok je mjesec dana prije iznosila 1,9 %, objavio je Eurostat.	Točno	Podaci su u skladu s <i>flash procjenom Eurostata</i> za lipanj 2025. Ona pokazuje da je godišnja stopa inflacije u eurozoni porasla s 1,9 % u svibnju na 2,0 % u lipnju 2025 (Eurostat, 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17072025-ap).

Izvor: Obrada autora

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

3. Zaključak analize

Analizom članka Tportala „Hrvatska i dalje ima jednu od najvećih inflacija u eurozoni“ utvrđeno je kako su tvrdnje iznesene od strane autora u potpunosti ili djelomično točne i vjerodostojne. Autor je koristio adekvatne izvore poput Državnog zavoda za statistiku, Hrvatske narodne banke i Eurostata.

Također je pokazano shvaćanje osnovnih koncepata koji su nužni za razumijevanje pojma inflacije poput nacionalnog indeksa potrošačkih cijena (CPI) te harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HICP). Kvantitativni podaci koje je autor naveo u tekstu, poput mjesečnih i godišnjih stopa inflacije, usporedbe s ostalim zemljama eurozone i ostalih, odgovaraju podacima iskazanim u službenim izvorima.

S obzirom na jasno prikazane podatke i inflacijske trendove koji su detaljno razrađeni može se zaključiti kako članak primjereno objašnjava inflacijska kretanja u Hrvatskoj i eurozoni te doprinosi objektivnom informiranju o gospodarskim temama.

4. Korišteni izvori

Državni zavod za statistiku (DZS) (2025) *Priopćenje: Indeks potrošačkih cijena, lipanj 2025*. Dostupno na: <https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97175> (pristupljeno: 11. listopada 2025.).

Eurostat (2025) *Annual inflation up to 2.0% in the euro area*. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17072025-ap> (pristupljeno: 11. listopada 2025.).

Hrvatska narodna banka (2025) *Komentar o kretanju inflacije u lipnju 2025*. Dostupno na: <https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-lipnju-2025> (pristupljeno: 11. listopada 2025.).